

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság

N y í r e g y h á z a

2.Pf. 20.946/2008/4. szám.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A megyei bíróság, mint másodfokú bíróság a Sarka és Hauser és Karácsony Társas Ügyvédi Iroda /ügyintéző: Dr. Sarka Attila ügyvéd, Mátészalka, Kölcsey u. 2./ által képviselt felperesnek, Dr. Halász Magdolna ügyvéd /Mátészalka, Kossuth u. 45./ által képviselt alperes ellen, **házasság felbontása** iránti perében a Mátészalkai Városi Bíróság 2008. március 27. napján meghozott 6.P.20.250/2007/28. számú ítélete ellen, a felperes részéről 29. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Í t é l e t e t

A megyei bíróság az első fokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helyben hagyja azzal, hogy kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 168.000.- azaz Egyszázhatvannyolc-ezer forint kereseti és fellebbezési illetéket, valamint az alperesnek 15 napon belül 20.000.- azaz Húszezer forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az első fokú bíróság ítéletével a peres felek házasságát felbontotta. Megállapította az ítélet rendelkező részében felsorolt ingóvagyon tárgyak felperesi külön vagyoni jellegét. Ezt meghaladóan a felperes keresetét, valamint az alperes viszont-keresetét elutasította.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, amelyben kérte az első fokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az **ö-i x** helyrajzi szám alatt felvett, lakóház, udvar, gazdasági épület megjelölésű, természetben **Ö. R.u.x** szám alatt található ingatlanra vonatkozóan az alperes 2935/5865 arányú tulajdonjoga törlését, és erre az ő - felperes - tulajdonjoga bejegyzését ajándék visszakövetelése jogcímén. Kérte továbbá módosításában az első fokú bíróság ítéletének indokolását a bontó-oki megállapítások körében akként, hogy a házasság megromlásában mind az ő, mind pedig a felperes magatartása közrehatott: a maga részéről nem tudta tolerálni az alperesnek rendszeres Romániában való tartózkodását és a háztartási teendők alperes által elhanyagolását, míg az alperes nem tudta tolerálni az ő piaci tevékenységét és esetenként általa történt egy két pohár bor általa történő elfogyasztását, az pedig,

hogy a közös lakás le hagyására szólította fel az alperest, csak betetőzése volt a házasság megromlásához vezető folyamatnak.

Fellebbezési érvelése szerint a lefolytatott bizonyítás eredményét egyoldalúan, iratellenesen értékelte az első fokú bíróság, míg a bizonyítékok értékelése körében nem adott számot arról, hogy miért nem fogadta el az indítványa alapján kihallgatott, a fellebbezésben felsorolt több mint tíz személy tanúvallomását a házasság megromlásának okára, és miért csak az egyébként vele haragos viszonyban lévő **S.I.** és **S.I-né** tanúk vallomására alapította az említett kérdésben az ítéleti tényállást.

Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok együttes, logikus értékelése alapján a házasság megromlásának okára vonatkozóan a fellebbezési kérelmében megállapítani kért következtetést lehet levonni.

Érvelése szerint a rendelkezésre álló adatok alapján tényként állapítható meg az, hogy a perbeli ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét az alperes valójában ajándék jogcímén szerezte meg, míg az ajándék keresetében megjelölt jogszabályhely alapján történő visszakövetelésének helye van, mert a házasság megromlásával véglegesen megghiúsult az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés, és annak megghiúsulását - ellentétben a támadott ítélet következtetésével - nem az ő, mint ajándékozó felróható magatartása okozta.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú bíróság ítéletének helyben hagyását, valamint a felperesnek másodfokú perköltség megfizetésére történő kötelezését kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az első fokú bíróság a peres felek házasságának megromlásához vezető tények, körülmények vonatkozásában a tényállást helyesen állapította meg, azt a megyei bíróság is elfogadta ítélezése alapjául.

Az első fokú bíróság az említett körben megállapított tényállásból helytállóan jutott arra a következtetésre is, mely szerint a peres felek házasságának megromlását, a házassági életközösségük megszakadását kizárólag a felperes, felróható magatartásával idézte elő.

Ebben a körben a felperesnek a bizonyítékok első bírói mérlegelését támadó fellebbezési érvelése nem helytálló. A rendelkezésre álló peradatok ugyanis a felperesnek az alperessel szemben tanúsított durva, agresszív, esetenként tettelegességig fajuló magatartását kellően alátámasztották, mint ahogyan az a tény is bizonyított, hogy a házassági életközösség megszakadásának napján a felperes tettelegesen bántalmazta az alperest, és az utolsó házastársi közös lakás elhagyására szólította őt fel.

Annyiban helytálló ugyanakkor a felperes fellebbezési érvelése, hogy a bizonyítékok értékelésének eredményét az ítélet indokolása teljes körben nem tartalmazza.

Az első bírói mérlegelés eredményét meghatározó, ítélet indokolásában kifejtett indokok ugyanakkor helyesek.

Amint az a támadott ítélet indokolásából kitűnik, az első fokú bíróság a tényállás megállapításánál ügydöntő jelentőséget **S.I.** és **S.I-né** tanúvallomásának tulajdonított,

és ennek indokát is megadta, kiemelten értékelte továbbá **N.J.A.** tanú vallomását. Mindemellett az első fokú bíróság utalt arra, hogy a perben egymásnak ellentmondó tanúvallomások állnak rendelkezésre.

Ebben a körben a megyei bíróság az első fokú bíróság ítéletének indokolását annyiban egészíti ki, hogy a perben kihallgatott tanúk egy részének arról volt konkrét - személyes tapasztalaton alapuló - tudomása, hogy a felperes, amennyiben alkoholt fogyasztott, agresszíven viselkedett, és előfordult, hogy az alperest tettelesen is bántalmazta, az életközösség megszakadásának napján pedig tetteleges bántalmazás közepette az alperest a közös házastársi lakásból elűdözte.

Ezekről a körülményekről bírt tudomással **S.I.-né** és **S.I.** tanúk mellett **B.I.**, **K.K.**, **R.E.E.** tanú, de **T.Zs-né** tanú is.

A kihallgatott tanúk egy része ugyanakkor a felperes alkoholfogyasztási szokását úgy írta le, hogy a felperes legfeljebb esténként, egy - két pohár pálinkát, vagy bort, illetve egy - két üveg sört fogyaszt el, italozó életvitelt viszont nem folytat. Erre vonatkozó adatot tartalmaz - többek között - **S.I.**, **N.J.**, **K.M.**, **I.S.**, **B.I.**, **H.M.** tanú vallomása.

A lefolytatott bizonyítás adatainak szembeállításával, illetve összehasonlításával mellett is helytállóak az első fokú ítéletnek a felperes által kifogásolt ténymegállapításai, és az azokból levont első bírói következtetések.

Érdemben helyes az első fokú bíróságnak az ajándék visszakövetelése iránti felperesi kereseti kérelem tárgyában hozott - e kérelem elutasításáról rendelkező - ítéleti döntése.

A felperesnek a perbeli - **Ö.R.u.x.** szám alatt található - ingatlan vonatkozásában az volt a perbeli nyilatkozata, hogy az ingatlan tulajdonjogát az alperessel egyenlő arányban, vétel jogcímén azért szerezték meg, mert ő bízott abban, hogy az alperessel kötött házassága tartós lesz, ezért a házassági életközösség fennállása idején vásárolt ingatlan vételárának 1/2 részét az alperesnek ajándékozta. Egyúttal hivatkozott arra, hogy az a feltevés, amelyre tekintettel az ajándékozásra sor került, a házassági életközösség helyrehozhatatlan megromlásával véglegesen megghiúsult, míg a keresetében az ajándékot, illetve a helyébe lépett értéket a Ptk. 582. §. /3/ bekezdése alapján - figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának Pk.76. sz. állásfoglalásában foglaltakra is - az alperestől visszakövetelte.

Az első fokú bíróság a felperes által állított ajándékozás tényét nem találta megállapíthatónak. Álláspontja szerint ugyanis a felperes azzal, hogy az adásvételi szerződésben vevőként az alperes szerepelt, és a szerződés alapján az ingatlan 1/2 tulajdoni illetőségét vétel jogcímén az alperes megszerezte, valójában az alperesnek a házastársi közös vagyon gyarapításában való részvételét ismerte el.

E tekintetben a megyei bíróság az első fokú bíróság álláspontját nem osztotta.

A megyei bíróság álláspontja szerint nem hagyható ugyanis figyelmen kívül az alperesnek az **Ö.R.u.x.** szám alatti ingatlan szerzésének körülményeit illetően a per kezdeti szakaszában személyesen megtett - a 2007. május 24. napján tartott tárgyalásról készült három sorszámú jegyzőkönyv 3. oldalán rögzített - azon nyilatkozata, mely szerint ő a vételárhoz nem járult hozzá, a felperes neki tulajdonjogot biztosított, „ ez a lakás a kisari vételárából lett megvásárolva”.

Ebben a perbeli nyilatkozatában az alperes beismerte, hogy az **Ö. R. u. x.** szám alatti ingatlan vételára teljes egészében a felperes különvagyonát képező kisari lakóingatlan korábbi értékesítéséből befolyt eladási ár felhasználásával került kifizetésre.

Ezen alperesi ténybeismerő nyilatkozat alapján a megyei bíróság álláspontja szerint az

állapítható meg, hogy a perbeli lakóingatlan vételárát a felperes különvagyoni ingatlana eladásából származó eladási árból fedezte.

Megállapítható ugyanakkor az is, hogy a peres felek 2004. április 30-án kelt adásvételi szerződéssel úgy vásárolták meg a perbeli ingatlant, hogy az vétel címén $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányban közös tulajdonukba került.

Az iratokhoz csatolt 2004. április 30. napján kelt adásvételi szerződés a Pp.196. §. /1/ bekezdése értelmében teljes bizonyító erejű magánokiratnak tekintendő. Ezen okirattal és az ingatlan tulajdoni lapjának tartalmával az alperes tulajdonszerzésének jogcíme és a tulajdonszerzés mértéke bizonyított.

A felperes perben tett előadásaiból és előkészítő iratából, valamint az alperesnek a fentebb ismertetett személyesen megtett perbeli nyilatkozatából azonban az is megállapítható, hogy a felperes különvagyonából vásárolt ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát az alperesre „ráíratta”.

A következőzetes bírói gyakorlat az ilyen esetet ajándékozásnak tekinti. /BDT.2005.1204./

A megyei bíróság tehát azt állapította meg, hogy a felperes a különvagyonát képező ingatlan eladásából származó vételárból, a vételár $\frac{1}{2}$ részét az alperesnek ajándékozta, és ennek folytán került vevőként az adásvételi szerződésbe $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányban a felperes, illetőleg az alperes jogszerzése.

Egyetértett ugyanakkor a megyei bíróság az első fokú bíróság álláspontjával abban, hogy a felperesnek a Ptk. 582. §. /3/ bekezdésére alapított ajándék visszakövetelése iránti kereseti kérelme nem foghat helyt.

A már említett kollégiumi állásfoglalás 5./ pontja szerint nem követelhető vissza az ajándék, illetőleg a helyébe lépett érték, ha az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés meghíúsulását az ajándékozó, illetőleg annak felróható magatartása okozta, akire tekintettel az ajándékozás történt.

A Ptk. 4. §-ának /4/ bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat, a másik fél felróható magatartására azonban az is hivatkozhat, aki maga sem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

A törvénynek ez az alapelveként megfogalmazott rendelkezése nem hagyható figyelmen kívül az ajándék visszakövetelése körében sem.

Az ajándékozó ugyanis nem juthat ahhoz az előnyhöz, hogy a vagyonából az ajándékozás folytán már kiesett értéket visszaszerezze, ha a feltevés meghíúsulását felróható magatartásával saját maga idézte elő.

Márpedig a megyei bíróság által is irányadónak tekintett tényállás szerint a peres felek házasságának megromlásában felróható magatartásával kizárólag a felperes hatott közre.

Megállapítható tehát, hogy a feltevés, amelyre figyelemmel az ajándékozó felperes az ajándékot adta, utóbb ugyan véglegesen meghíúsult, a feltevés meghíúsulását azonban az ajándékozó felperes felróható magatartása okozta.

Észlelte a megyei bíróság, hogy az első fokú bíróság ítéletében a felperes illeték-feljegyzési joga folytán feljegyzett kereseti illeték utólagos megfizetéséről nem rendelkezett.

A felperes az ajándék visszakövetelése iránti kereseti kérelmével érintett 1/2 tulajdoni illetőség forgalmi értékét a 2007. június 15 napján benyújtott előkészítő iratában 1.500.000.- Ft-ban jelölte meg.

Így a feljegyzett illeték számításának alapja a felperes által meghatározott 1.500.000.- Ft-os pertárgyértéke, ennek megfelelően a feljegyzett illeték mértéke, az Itv. 42. §-a /1/ bekezdésének a./ pontja értelmében 90.000.- Ft.

Ebből azonban - az Itv. 43. §-a /2/ bekezdésének utolsó fordulatóban írt rendelkezés szerint - csak a házassági per illetékét meghaladó részt kell megfizetni, tehát 78.000.- Ft-ot /90.000.- Ft - 12.000.- Ft = 78.000.- Ft-ot/.

Mivel a felperesnek az ajándék visszakövetelése iránti kereseti kérelme megalapozatlan volt, ezért a Pp. 78.§-a /1/ bekezdése, valamint az Itv. 59. §-a /1/ bekezdése alapján köteles a feljegyzett illetéket utólag az államnak megfizetni.

A megyei bíróság a Pp. 253. §. /3/ bekezdésének utolsó fordulója alkalmazásával rendelkezett a feljegyzett kereseti illeték utólagos megfizetéséről.

Az ügy érdemét érintően sikertelen fellebbezést előterjesztő felperes a Pp.78. §. /1/ bekezdése, valamint az Itv. 59. §-a /1/ bekezdése alapján köteles a feljegyzett eljárási illetéket megfizetni, melynek mértékét a megyei bíróság 1.500.000.- Ft-os fellebbezési érték alapulvételével az Itv. 46. §-a /1/ bekezdése szerint 90.000.- Ft-ban állapította meg.

A kifejtettekre tekintettel a megyei bíróság az első fokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. §-a /2/ bekezdése alapján helyben hagyta azzal, hogy a felperest összesen 168.000.- Ft kereseti és fellebbezési eljárási illeték állam javára történő utólagos megfizetésére kötelezte.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a megyei bíróság a Pp. 78. §. /1/ bekezdése alapján őt kötelezte az alperes részére másodfokú perköltség megfizetésére. Az alperes javára megítélt másodfokú perköltség mértékének megállapításánál a megyei bíróság a 32/2003/VIII. 22./ IM. rendelet 3. §. /1/ - /2/ bekezdéseiben, valamint /5/ bekezdésében foglaltak szerint felszámítható ügyvédi munkadíj összegét e rendelet 2. §-a /2/ bekezdése alkalmazásával mérsékelte, figyelemmel arra, hogy az alperes jogi képviselője a fellebbezési tárgyaláson nem vett részt.

Nyíregyháza, 2008. október 21. napján.

Dr. Ungvári Istvánné s.k. a tanács elnöke

Dr. Sipos Elvira s.k. előadó bíró

Dr. Pétery Pál s.k. megyei bírósági bíró

